

Továbbtanulási kisokos

A Csillagház utáni élethez próbálunk segítséget nyújtani, hiszen a nyolcadik osztály elvégzését követően mindenki számára ott a kérdés: hova tovább? Nem árulunk zsákbamacskát, ha kimondjuk: nem könnyű a döntés, annak kivitelezése pedig még nehezebb. Hosszú várólisták, zárt ajtók, elutasítás – hasonló fogalmakat hallhatnak szülőtársaiktól, ha a továbbtanulás szóba kerül. Mindennek a veszélye jóval kisebb, ha kellő információ és idő áll a rendelkezésükre.

A jövőről való gondolkodást minél előbb el kell kezdeni – nemcsak azt, hogy mi lesz közvetlenül az általános iskola után, hanem érdemes a középiskola befejezését követő életre is készülni.

A Budapest III. Kerületi Csillagház Gyógypedagógiai Általános Iskola alapfeladatai közé tartozik a felnőtt életre való felkészítés: a képességekhez mért legmagasabb fokú tájékozottság és önállóság kialakítása. Tapasztalatunk szerint az önkiszolgálási képesség határozza meg alapvetően a készségfejlesztő iskolákba, illetve a szociális területekre való felvételt, bekerülést. Iskolánk a továbbtanulási kérdésekben támogatja a családokat, hiszen a továbbtanulás minden esetben a szülők feladata. Szülői kérés esetén mi is bekapcsolódhatunk a választott intézményekkel történő kommunikációba, a lehetőségek feltérképezésébe. Az intézményváltást megkönnyítendő pedagógiai véleményt, kommunikációs „útlevelet” készítünk, szükség esetén konzultálunk a másik intézmény pedagógusaival, illetve gondozóival.

A Kisokos első részében kiemeljük az egyes köznevelési- és szociális intézmények bekerülési feltételeit, szempontjait. A következő fejezetben gyakran felmerülő kérdésekre adunk válaszokat.

Köznevelés nyújtotta lehetőségek

A Csillagházba járó diákok tovább haladásának három főbb útja lehet: szakiskolák, a készségfejlesztő iskolák, illetve a szociális szféra (nappali ellátást biztosító intézmények, bentlakásos intézetek, ápoló-gondozó otthonok). Azt javasoljuk, hogy minél korábban és személyesen keressék fel ezeket az intézményeket.

A **szakiskolákba** ép értelmű, vagy enyhe értelmi fogyatékossgal rendelkező gyermekeket vesznek fel, akik jó kezűgyeséggel rendelkeznek, és nem igényelnek különösebb segítséget önellátási tevékenységeikben. Az iskola elvégzése előtt már érdemes védett munkahellyel / támogatott munkavégzést biztosító fenntartókkal felvenni a kapcsolatot és meglátogatni őket.

Az Oktatási Hivatal honlapján kereshető a Szakiskolák listája:

[Találatok a köznevelés információs rendszerének intézménytörzsében \(oktatas.hu\)](http://oktatas.hu)

A **készségfejlesztő iskolák** a középűyos értelmi fogyatékos diákok számára állnak nyitva. Lehetőségeik sajnos azonban korlátozottak, a fővárosi intézmények általában saját intézményük tanulói számára kínálnak továbbtanulási lehetőséget. Tapasztalataink alapján egy-egy tanulót vesznek fel az üres helyekre a Csillagházból, ha a személyi és tárgyi feltételeik adottak.

Az Oktatási Hivatal honlapján kereshető a Készségfejlesztő iskolák listája:

[Találatok a köznevelés információs rendszerének intézménytörzsében \(oktatas.hu\)](http://oktatas.hu)

A halmozottan sérült fiatalok ellátására a **szociális szférában** is van lehetőség. A szociális intézmények lehetnek önkormányzati-, állami-, egyházi- vagy magán fenntartásúak. A jelentkezést ezekbe különösen időben kell elkezdni a hosszú várólista és kevés férőhely miatt, viszont hosszabb távú megoldást biztosít a fiatalok számára, mint a közoktatás nyújtotta lehetőségek.

A Szociális intézmények keresője a szocialisportal.hu oldalon található:

[Szakmai intézménykereső – Szociális Ágazati Portál \(szocialisportal.hu\)](http://szocialisportal.hu)

Magyar Máltai Szeretetszolgálat intézményei kereshetők az alábbi oldalon:

[Intézmények ellátásonkénti keresője - Magyar Máltai Szeretetszolgálat Országos Módszertani Munkacsoport \(maltai.hu\)](http://maltai.hu)

Gyakran Ismételt Kérdések

Kinek kell intéznie a továbbtanulást?

A középiskolai továbbtanulás esetében az adminisztratív teendőket az iskolának, a választást azonban a szülőnek kell intéznie.

A szociális területen való elhelyezés esetében az iskolának nincs adminisztratív szerepe sem, teljes egészében a család az ügyintéző. A leendő intézménnyel való kommunikáció, konzultáció természetesen ebben az esetben is kérhető.

Az iskola a továbbtanulás kérdésében minden esetben csak asszisztálhat a szülőnek, hiszen mi nem ismerjük a családok lehetőségeit, pontos elvárásait. Szülői kérés esetén bekapcsolódhatunk a választott intézményekkel történő kommunikációba, a lehetőségek feltérképezésébe. Az intézményváltást megkönnyítendő pedagógiai véleményt, kommunikációs útlevelet készítünk, szükség esetén konzultálhatunk az intézmény pedagógusaival, illetve gondozóival.

Mikor van a jelentkezési határidő?

Az általános iskola minden év október 31-ig tájékoztatja a nyolcadik évfolyamra járó tanulókat a középfokú iskolai felvételi eljárás rendjéről. A felvételi eljárásról részletes információk találhatóak a www.oktatas.hu honlapon a Köznevelés / Középfokú felvételi eljárás menüpontban.

Az intézmény szintén minden év október 31-éig tájékoztatja a hetedik évfolyamra járó tanulók szüleit is arról, hogy a gyermekük iskoláztatásával kapcsolatos kérdésben a szülőknek közösen kell dönteniük. Az iskolaválasztással kapcsolatban a szülők, vagy a szülő és a gyermek között vita van, annak eldöntése a gyámhatóság hatáskörébe tartozik, és gyermekük felvételi lapjait az általános iskolának a gyámhatósági döntés szerint kell továbbítania.

A felvételi lapok aláírására vonatkozóan részletes tájékoztatás található a Hivatal honlapján (www.oktatas.hu) a Köznevelés / Középfokú felvételi eljárás / Tájékoztató felvételizőknek / Tájékoztató a felvételi lapok aláírásáról menüpont alatt.

Ki tölti ki a felvételi lapokat?

Az általános iskola 8. évfolyamán tanulók esetében a felvételi lapok kitöltését az általános iskola szervezi meg. A szülőktől beérkezett, hiánytalanul kitöltött adatfelvételi lapok alapján az általános iskola az adatok ellenőrzése és rögzítése után a KIFIR elektronikus adatlapkitöltő rendszer általános iskolák számára készült felületén állítja elő a szükséges dokumentumokat (jelentkezési lapok és a tanulói adatlap). A program a jelentkezési lapokat intézményenként készíti el. A jelentkezési lapokon az adott középfokú iskolában továbbtanulásra megjelölt összes tanulmányi terület, vagyis az intézménybe benyújtott összes jelentkezés szerepel. A jelentkezési lapok és a tanulói adatlap általános iskolai továbbításának határideje február közepe.

Ez elég bonyolultnak tűnik. Lehetne rövidebben, egyszerűbben?

Összefoglaljuk röviden:

1. Az iskola megadja Önöknek, hogy az adott évi továbbtanulásra vonatkozó információkat hol találják az Oktatási Hivatal honlapján.
2. Ebben Önök kiválasztják azokat az intézményeket, melyeket előzetesen megtekintettek és alkalmasnak találtak.
3. Az iskolától január elején megkapják az Adatfelvételi lapot, melyet kitöltve-aláírva kérünk vissza január utolsó munkanapjáig.
4. Az Adatlap alapján kerül rögzítésre a jelentkezés a központi rendszerben. A rendszer előállítja azokat a végleges dokumentumokat, amelyeket megküldünk Önöknek aláírásra. Ellenőrzés után, minden gondviselő aláírásával, az iskola adja postára, legkésőbb február közepéig.

Nem maradhatna esetleg még egy évet az iskolában?

Nem. Évismérlést csak egyszer, első osztályban kérhet a szülő. A nyolcadik osztállyal befejeződik az általános iskola.

Milyen iskolatípusok választhatók, milyen feltételekkel?

Három fő irányban haladhatnak tovább a Csillagházból: szakiskolák, készségfejlesztő iskolák, illetve a szociális szféra intézményei felé. Korábban már bemutattuk, milyen szempontok döntők a felvételi során.

Meddig tart az oktatás a szakiskolákban?

Kettő - négy évig. A szakiskolában az évfolyamok száma a szakmajegyzékben, vagy a képzési és kimeneti követelmények, illetve a programkövetelmény alapján készített speciális kerettantervben meghatározott. Javasoljuk, hogy az adott szakiskola honlapján, illetve személyesen tájékozódjanak az adott év képzési lehetőségeiről.

Mi történik, ha nem veszik fel sehová?

Ha sehová sem sikerült a felvétel, mindenképpen érdemes várólistákra feliratkozni, míg a gyermek otthon marad.

Vannak magánfenntartású napközök, napközbeni ellátást nyújtó intézetek, ahová talán könnyebb a bekerülés, ezek megkönnyíthetik a család életét, azonban a napi térítési díjak itt meglehetősen magasak.

Minden család fizikai és lelki kapacitása korlátozott, illetve a közösségi és szociális lét, a kapcsolatok, a társak elengedhetetlen részei az ember életének, nem javasolt sem a család, sem a fiatal szempontjából az otthonlétet hosszabb távra tervezni.

Milyen lehetőségeink vannak az oktatáson kívül?

Napközi ellátást nyújtó, illetve gondozó-ápoló intézetek, illetve a szociális szféra egyéb intézményei.

Kapható-e valamiféle támogatás? Milyen lehetőségek vannak a szállítás területén?

Léteznek alternatív szállítószo­lgálatok, továbbá az illetékes, helyi önkormányzatoknál lehet érdeklődni a támogató szolgálatokról. A MEOSZ, illetve különböző egyházi szervek is nyújtanak támogatást a szállítás területén. Ezek térítési díja általában jövedelemfüggő (ez egyfajta támogatás).

Egyéb támogatási lehetőségekről az illetékes, helyi önkormányzatokat kell keresni, valamint érdemes figyelni az esetleges pályázati kiírásokat.